

НАПРЯМ 8. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Біннатов Олег Назімович

аспірант кафедри публічного управління та адміністрування,

Прикарпатський університет імені Василя Стефаника

ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-3933-3632>

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-364-7-45>

ОРГАНІЗАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ПІДТРИМКИ ТА СТИМУЛЮВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Умови євроінтеграції визначають не тільки геополітичну прив'язаність країн, але й суттєво впливають на економічні процеси, зокрема на розвиток малих підприємств. В сучасному світі малий бізнес стає ключовим компонентом стабільного економічного розвитку, особливо в контексті євроінтеграції, тому це відкриває нові можливості для підприємців та вимагає від них адаптації до нових стандартів та вимог [1, с. 78]. Відкриття кордонів та зниження торговельних бар'єрів дозволяє підприємцям легше входити в нові ринки та використовувати можливості європейської інтеграції для підвищення конкурентоспроможності своїх продуктів і послуг. Однак, разом із зростанням можливостей, малий бізнес також стикається з новими викликами та конкуренцією. Підприємцям доводиться адаптуватися до нових стандартів, правил та регулювань, що вимагає високого рівня гнучкості та інноваційного підходу до ведення бізнесу.

Євроінтеграція суттєво впливає на розвиток малого бізнесу в Україні, вимагаючи впровадження та оптимізації організаційних

механізмів підтримки. Варто зауважити, що урядові ініціативи включають створення сприятливого законодавчого середовища, що сприяє стабільності та розвитку підприємництва. До цього входять спрощення процедур реєстрації, зменшення бюрократії та покращення умов оподаткування для малих підприємств. Також, національні та міжнародні програми фінансування грають ключову роль у підтримці малого бізнесу в умовах євроінтеграції [2, с. 267]. Забезпечення доступу до кредитів, грантів та інвестицій для малих підприємств сприяє їхньому зростанню та конкурентоспроможності на міжнародному ринку.

Розвиток інфраструктури бізнесу є важливим аспектом підтримки, а удосконалення транспортних, комунікаційних та енергетичних систем допомагає знижувати витрати й підвищує ефективність діяльності малих підприємств. Важливим елементом є розвиток системи освіти та навчання для підприємців, адже програми навчання та консультування сприяють підвищенню кваліфікації бізнесменів та допомагають їм адаптуватися до нових вимог ринку та європейських стандартів. Активна участь українського бізнесу у міжнародних торгових відносинах є ключовою. Сприяння експорту, розвиток торговельних зв'язків та участь у міжнародних виставках сприяють проникненню малих підприємств на зовнішні ринки та розширенню їхнього впливу [3, с. 11].

Зазначимо, що створення сприятливого інноваційного середовища є вагомим етапом підтримки малого бізнесу в умовах євроінтеграції, – підтримка досліджень та розвитку новітніх технологій сприяє створенню конкурентоспроможних продуктів та послуг, що відкриває нові можливості для малих підприємств на європейському ринку.

З іншого боку постає питання процесу стимулювання малого бізнесу в умовах євроінтеграції, що є критичним завданням для економічного зростання та конкурентоспроможності країни, а саме:

1. Забезпечення доступу до фінансових ресурсів є однією з основних стратегій, тобто розробка спеціальних фінансових інструментів, таких як кредити, гранти та інвестиції, спрямованих на

малий бізнес, дозволяє знизити фінансові бар'єри та сприяє розвитку нових підприємств.

2. Спрощення адміністративних процедур, редукція бюрократії та вдосконалення правового середовища створюють сприятливий клімат для розвитку малих підприємств, – це включає у себе реформування податкової системи та спрощення процедур реєстрації.

3. Забезпечення якісної інфраструктури, такої як транспортна, енергетична та інформаційна, є ключовим елементом стимулювання малого бізнесу. Зменшення витрат на логістику та комунікації підвищує ефективність виробництва та конкурентоспроможність підприємств.

4. Сприяння експорту та підтримка малих підприємств у розширенні їхнього впливу на міжнародному ринку, через торговельні місії та підтримка укладання міжнародних угод й розвиток мережі партнерів допомагають збільшити обсяги експорту.

6. Створення сприятливого середовища для інновацій та досліджень сприятиме розробці нових продуктів та технологій. Підтримка стартапів та інвестиції у високотехнологічні галузі допоможе створенню інноваційних рішень та підвищує конкурентоспроможність малого бізнесу в умовах євроінтеграції [4, с. 199].

Знову ж таки, євроінтеграції заключає в собі як позитивні процеси, так і виклики для малого бізнесу. Один із головних викликів полягає в конкуренції на розширеному європейському ринку. Заходження на цей ринок вимагатиме від малих підприємств більшої конкурентоспроможності та здатності швидко адаптуватися до нових умов. Ще одним викликом є необхідність відповідності європейським стандартам та нормативам, своєю чергою це може вимагати значних вкладень у модернізацію технологій, виробничих процесів та стандартів якості для вирішення вимог європейського ринку [5, с. 46].

Додатковим викликом для малого бізнесу стає висока вартість впровадження європейських стандартів якості та екологічних норм, своєю чергою це може створити фінансові труднощі для менших підприємств, які не завжди мають можливість легко адаптувати свої процеси до нових вимог [6, с. 109].

Тому, щоб ефективно боротися з викликами, які пов'язані з євроінтеграцією та забезпечити стійкий розвиток малого бізнесу в Україні, необхідно впроваджувати відповідні організаційні механізми. Створення консультативних центрів та забезпечення доступу малих підприємств до консультацій та порад щодо вирішення питань, пов'язаних з євроінтеграцією, сприятиме збільшенню рівня обізнаності та здатності ефективно реагувати на нові вимоги. Організація фінансових інструментів, таких як гранти, кредити та інвестиції, може забезпечити необхідні ресурси для модернізації та адаптації підприємств до стандартів ЄС [7, с. 131].

Створення механізмів підтримки експорту та розвитку міжнародних торговельних зв'язків є важливою складовою стратегії, адже це допоможе малим підприємствам активно взаємодіяти з міжнародними ринками, збільшуючи їхню видимість та здатність конкурувати.

Нарешті, важливим є створення сприятливого інноваційного середовища. Підтримка досліджень та розвитку новітніх технологій сприятиме створенню конкурентоспроможних продуктів та послуг, роблячи малі підприємства більш відкритими для європейського ринку.

Отже, в умовах євроінтеграції важливо визнати, що стимулювання малого бізнесу в Україні є стратегічно важливим завданням для досягнення економічної стабільності та конкурентоспроможності. Фінансова підтримка, оптимізація бізнес-середовища та розвиток інфраструктури визначаються як ключові фактори у забезпеченні життєздатності та зростання малих підприємств.

Особливу увагу слід приділити інноваційному розвитку, оскільки це визначальний фактор у зміцненні конкурентоспроможності. Створення сприятливого середовища для досліджень та впровадження новітніх технологій дозволяє малим підприємствам виходити на нові ринки та конкурувати на світовому рівні.

Загалом, систематичне впровадження цих стратегій та організаційних механізмів стане допоміжним інструментом для зміцнення ролі та внеску малого бізнесу в економіку України в умовах активної євроінтеграції.

Література:

1. Попський А.В. Організаційно-правові засади становлення та функціонування малого й середнього бізнесу. *Теорія та практика державного управління*, 2015. № 4. С. 77–82.
2. Чуприна Л.В., Юзовицька С.А. Світовий досвід розвитку малого підприємництва та його використання в Україні. *Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку»*. 2019. Вип. 32. С. 264–270.
3. Кравчик Ю., Осіпова Л. Економічна політика євроінтеграції України: аспекти малого бізнесу. *Modeling the development of the economic systems*. 2022. № 1. С. 8–14.
4. Педченко Н.С., Стрілець В.Ю. Державна підтримка розвитку малого підприємництва в умовах євроінтеграційних процесів України : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2022. 250 с.
5. Красносова О.М., Харченко Р.В. Інструментарій державної політики у сфері підтримки та стимулювання розвитку малого бізнесу. *Проблеми економіки*. 2020. № 4. С. 42–47.
6. Васильців Т.Г., Лупак Р.Л., Рудковський О.В., Березівський Я.П. Інституційно-інноваційні чинники технологічного розвитку національної економіки України в умовах глобальної інформатизації. *Бізнес-Інформ*. 2021. № 1. С. 103–112.
7. Дергачова В.В., Колешня Я.О. Державна підтримка малого та середнього бізнесу в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. Вип. 20. Ч. 1. С. 130–133.